

Vesterhavsskolan

PRAO – praktisk arbetslivsorientering

Information till elev och vårdnadshavare

I detta häfte beskrivs de förutsättningar som gäller för prao.

Vad är prao?

Prao betyder praktisk arbetslivsorientering och är ett tillfälle för dig som går i åttan att bekanta dig med arbetslivet. Prao är en del av undervisningen om arbetslivet och omvärlden samt en del av skolans studie- och yrkesvägledningsplan. Under två veckor kommer du som elev att få möjlighet vara på en arbetsplats och prova på arbetslivet. Att vara på en arbetsplats lär dig saker om dig själv, en viss bransch och om arbetslivet i stort. Praoerfarenheten kan därmed ge dig värdefulla insikter inför framtida studie- och yrkesval. Prao ger dig dessutom möjlighet att bygga upp ett kontaktnät inför sommarjobb med mera. Du ska själv ansöka om din prao-plats. Till stöd för detta finns SYV (Linda, studie- och yrkesvägledare) och din mentor på skolan samt vårdnadshavare i hemmet. Under din prao kommer du att ha uppgifter kopplade till skolämnen att arbeta med. De uppgifterna kommer att förberedas och följas upp på skolan.

Varför Prao?

Syftet med prao är att du ska få prova på olika yrken, dess arbetsuppgifter och arbetsmiljö. Prao ska ge dig en möjlighet att på egen hand knyta kontakter, agera och lära tillsammans med vuxna. Erfarenheterna från prao kan på olika sätt bidra med kunskaper som kan påverka dina framtida studie- och yrkesval.

Prao är en del av undervisningen och syftet är att du ska få (med hjälp av för- och efterarbete i skolan):

- Insyn i och viss erfarenhet av yrkesområden och arbetsmiljöer
- Möjlighet att utvecklas och upptäcka nya sidor hos dig själv
- Insyn i de krav som samhälle och arbetsliv ställer på arbetsgivare och arbetstagare
- Insyn i medbestämmande och fackligt arbete

När sker Prao?

10 dagars prao är obligatorisk för dig som går i årskurs 8 eller 9. På Vesterhavsskolan har vi beslutat att praon ska genomföras i årskurs 8, vecka 47 på höstterminen och vecka 20 på vårterminen.

Hur går prao till?

Att ordna praoplats

På Vesterhavsskolan söker eleverna sina egna prao-platser som en del av det entreprenöriella lärandet, dvs ta initiativ, ta ansvar och omsätta idéer till handling. På det viset får du vara med och styra valet av arbetsplats samt får erfarenhet av att ta kontakt med arbetsgivare och av att presentera dig själv.

Vårdnadshavare får gärna hjälpa till med att söka praoplats. Bra hjälp i sökandet kan vara att tipsa om vänner, kollegor och släktingar som arbetar i önskad bransch.

Om du vill ha hjälp från skolan med att ordna en plats så ta kontakt med mentor eller SYV i god tid.

Eftersom syftet med PRAO är orientering, så vill vi att du provar på olika yrken/branscher under dina PRAO-veckor. På så sätt får du möjlighet att se skillnader/likheter och variationer i arbetslivet. Du har då chans att upptäcka nya yrken eller områden.

När du har ordnat en praoplats så ska du be arbetsplatsen att fylla i blanketten *Praoavtal och riskbedömning*. Den ska även din vårdnadshavare fylla i och sedan ska du ta med den och lämna till din mentor. Blanketten lämnas ifylld till mentor senast vecka 13.

När blanketten har kommit in till mentor kommer den undertecknas av rektor och tas omhand av SYV. Du får med dig en kopia på blanketten till praoplatsen.

Du bör inte göra prao på nära anhörig arbetsplats, dvs inte ha en nära anhörig som handledare eller som daglig kontakt i arbetet. Vi rekommenderar också att prao i första hand görs på egen hand och inte tillsammans med någon skolkamrat. Detta för att få ut så mycket som möjligt av praoperioden.

Handledning

Arbetsplatsen ska utse en handledare till dig. Handledaren ska ta fram passande arbetsuppgifter och stötta dig i att utföra dem. Första dagen ska du få introduktion och information om arbetsplatsen, dvs att de berättar om arbetsuppgifter, går igenom säkerhetsföreskrifter och brandsäkerhet mm.

Arbetstider

Du ska följa arbetsplatsens tider. Det är handledaren tillsammans med dig som bestämmer arbetstiderna. Prao är skoltid och ska motsvara en skoldag, det vill säga minst 6 timmar (exklusive lunch), vanligtvis är en praodag mellan sex och åtta timmar per dag.

Arbetstiden ska vara förlagd mellan 06.00 och 20.00. Du har rätt till minst 30 minuters rast varje arbetsdag.

Lön utgår inte. Företaget får heller ingen ersättning av skolan för att ha praoeleven hos sig.

Olycksfallsförsäkring

Din elevförsäkring gäller som när du går i skolan

Arbetsmiljöregler

Arbetsmiljöverket har upprättat regler gällande prao, till exempel får elever bara utföra lätt och riskfritt arbete. Det får med andra ord inte förekomma arbete på hög höjd, arbete med rasrisk, arbete med farliga ämnen eller tunga lyft, arbete som utförs under vatten, transport av pengar eller bevakningsarbete. En broschyr framtaget av arbetsmiljöverket "Så får barn och ungdomar arbeta" finns som ett stöd i denna bedömning. En riskanalys av arbetsplatsen görs av arbetsplatsen samt skolan (med hjälp av den ifyllda blanketten) inför prao.

Information om regler i samband med prao hittar du här:

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/forbereda-elever-for-studier-och-arbetsliv/sa-kan-huvudman-och-rektor-organisera-arbetsplatsforlagt-larande-apl/elevernas-arbetsmiljo-vid-apl-praktik-och-prao>

<https://www.av.se/globalassets/filer/publikationer/broschyrer/sa-far-barn-och-ungdomar-arbeta-broschyr-adi043.pdf>

Lunch

Du har möjlighet att äta lunch på Vesterhavsskolan eller ta med matlåda hemifrån till praoplatsen. Du får inte matersättning från skolan.

Sjukanmälan

Ev. sjukanmälan görs under praoperioden till både arbetsplatsen och skolan.

Handledarutlåtande – närvaro och omdöme

Din handledare noterar din närvaro. När praoveckan är slut kommer handledaren skriva ett omdöme på en separat blankett. Detta omdöme ska du sedan ta med till skolan och visa för din mentor. Du kommer sedan att få omdömet som kan vara värdefullt att ha som intyg den dagen du till exempel ska söka sommarjobb.

Byte av plats

Om något problem uppstår på arbetsplatsen ska du i första hand prata med din handledare. Behöver du hjälp eller stöd av skolan så kontakta din mentor eller SYV så snart som möjligt.

Resersättning

Skolan ersätter inga utlägg för resor till och från arbetsplatsen.